

Protokół z I spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy dotyczącego opracowania projektu Planu Ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieńska PLC200004

Spotkanie odbyło się w dniu **29 czerwca 2023 r.**, w Hotelu „Białowieckim” Conference, Wellness & Spa (ul. Stoczek 218 B, 17-230 Białowieża). Było to pierwsze spotkanie z cyklu trzech planowanych spotkań konsultacyjnych z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, dotyczących opracowania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieńska PLC200004 z wyłączeniem powierzchni Białowieckiego Parku Narodowego.

W spotkaniu wzięło udział 60 osób reprezentujących różne podmioty i instytucje, których działalność związana jest z przedmiotowym obszarem, a także przedstawiciele lokalnej społeczności. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele następujących podmiotów / instytucji:

- 1) Instytut Badawczy Leśnictwa
- 2) Nadzór Naukowy z ramienia Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku
- 3) Technikum Leśne w Białowieży
- 4) Urząd Gminy Narewka
- 5) Instytut Nauk Leśnych Politechniki Białostockiej
- 6) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW w Białymstoku
- 7) Urząd Gminy Hajnówka
- 8) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku
- 9) Starostwo Powiatowe w Hajnówce
- 10) Podlaska Izba Rolnicza
- 11) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy Białystok
- 12) Białowiecki Park Narodowy
- 13) Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich
- 14) Nadleśnictwo Białowieża
- 15) Urząd Miasta Hajnówka
- 16) Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział Białystok
- 17) Instytut Biologii Ssaków PAN
- 18) Urząd Gminy Białowieża
- 19) Nadleśnictwo Hajnówka
- 20) Rada Gminy Białowieża
- 21) Towarzystwo Przyrodnicze Dubelt
- 22) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
- 23) Nadleśnictwo Bielsk
- 24) Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
- 25) Podlaski Oddział Straży Granicznej

- 26) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku
- 27) Iwa sp. z o.o.
- 28) Nature Travel
- 29) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku
- 30) Usługi Ekologiczne Alojzy Przemyski
- 31) Białowieska Akademia Bioróżnorodności.

Spotkanie rozpoczęła około godziny 10.00 Pani Marta Czołpik pełniąca obowiązki zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku - Regionalnego Konserwatora Przyrody, która przywitała wszystkich uczestników spotkania i zachęciła do aktywnego udziału w spotkaniu.

Następnie wygłoszona została prezentacja, na której zgodnie z planem przedstawione zostały referaty o następującym zakresie tematycznym:

- 1) Informacje o Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 (referujący dr Tomasz Paciorek);
- 2) Obszary Natura 2000 w Polsce i w województwie podlaskim (referujący dr Tomasz Paciorek);
- 3) Plany Ochrony obszaru Natura 2000, podstawa prawna, tryb sporządzania, zakres prac nad projektem Planu, ogólne informacje o obszarze Natura 2000 Puszcza Białowieska i przedmiotach ochrony obszaru według Standardowego Formularza Danych, udział społeczeństwa w procesie planistycznym, uzupełnienie listy interesariuszy i członków ZLW (referujący dr Tomasz Paciorek);
- 4) Charakterystyka przedmiotów ochrony objętych projektem Planu, omówienie metodyki badań:
  - nieleśne siedliska przyrodnicze (referujący mgr Jan Starus);
  - leśne siedliska przyrodnicze i gatunki mchów (referujący dr Tomasz Paciorek);
  - gatunki ptaków (referujący mgr Piotr Świętochowski);
  - gatunki wazek, motyli, ślimaków, płazów i gatunki roślin (referujący dr Alojzy Przemyski);
  - gatunki chrząszczy (referujący mgr Piotr Przemyski);
  - mopek zachodni (referujący dr hab. Ireneusz Ruczyński);
  - żubr europejski (referujący mgr Wojciech Sobociński);
  - pozostałe gatunki ssaków (referujący dr Katarzyna Bojarska).

Po wygłoszeniu referatów rozpoczęła się dyskusja. Jako pierwsza głos zabrała Pani Anna Wojciuk, mieszkanka Białowieży. Zwróciła uwagę, że często przedmioty ochrony zlokalizowane są na gruntach będących własnością prywatną. Zaapelowała do Wykonawców, aby przy tworzeniu planu ochrony wziąć to pod uwagę. W odpowiedzi, Koordynator projektu Planu Alojzy Przemyski podkreślił, że właściciele dóbr położonych na obszarach Natura 2000 pomimo, iż dysponują prawem własności, to jednak nie mogą podejmować wszelkich,

dowolnych działań, gdyż te mogłyby bezpośrednio lub pośrednio oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. Podkreślił również rolę spotkań ZLW, których celem jest między innymi wypracowanie kompromisu w tej kwestii. Zorganizowanie ochrony obszaru Natura 2000 powinno być maksymalnie skuteczne dla przedmiotów ochrony, a minimalnie uciążliwe dla ludzi korzystających z obszaru.

Następnie do dyskusji włączył się Pan Andrzej Antczak, mieszkaniec Białowieży, który poruszył problem działek, na których znajdują się chronione siedliska, a które nie są użytkowane i z czasem ulegają zachwaszczeniu czy opanowaniu przez gatunki inwazyjne. Wspomniał również o przebiegu granic, które nie trzymają się działek lub przechodzą przez dom, podwórko itp. Do uwagi odniósł się Koordynator projektu Planu Alojzy Przemyski, który zwrócił uwagę, że jednym z zadań Wykonawcy przy tworzeniu planu jest weryfikacja granic obszaru Natura 2000 i ich uszczegółowienie.

Kolejną osobą, która wzięła udział w dyskusji był dr Paweł Mirski, członek nadzoru naukowego nad opracowaniem projektu Planu w zakresie gatunków ptaków. Dr Mirski zapytał, czy będą dodawane jakieś nowe przedmioty ochrony, bądź też usuwane z obowiązującego SDF-u. Ponadto poruszył kwestię metodyki, zadając pytanie - z czego wynika podział na gatunki ptaków liczone w lasach i na całym obszarze. Odpowiedzi na pierwsze pytanie udzielił Koordynator projektu Planu Alojzy Przemyski oraz mgr Jan Starus, którzy wskazali, że propozycja włączenia siedliska przyrodniczego lub gatunku do listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 musi zostać udokumentowana informacjami i danymi terenowymi, które dadzą podstawy do uznania danego siedliska przyrodniczego/gatunku za przedmiot ochrony. Podobnie wygląda kwestia wyłączenia siedliska przyrodniczego/gatunku z obowiązującego SDF - aby móc tego dokonać należy dysponować wiedzą i danymi terenowymi, które potwierdzą, że popełniono błąd w SDF-ie w zakresie identyfikacji przedmiotów ochrony i ich oceny albo nastąpił zanik gatunku lub siedliska w wyniku procesów naturalnych, których skutkiem nie dało się zapobiec. Na drugie pytanie odpowiedzi udzieliła Pani Dyrektor Marta Czołplik, która wyjaśniła, że niektóre inwentaryzacje przyrodnicze zlecone przez RDOŚ w Białymstoku w ramach projektu pod nazwą „Bank Danych” były wykonywane tylko w części obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska położonej poza gruntami w zarządzie Lasów Państwowych. W przypadku niektórych przedmiotów ochrony obszaru projekt „Bank Danych” zakładał wykonanie inwentaryzacji wyłącznie poza gruntami Lasów Państwowych, ponieważ w tym samym czasie realizowany był inny projekt, w ramach którego prace terenowe były prowadzone wyłącznie na gruntach Lasów Państwowych.

Spotkanie zakończyło się około godziny 15.00. Pani Dyrektor Marta Czołplik podziękowała wszystkim uczestnikom za udział w spotkaniu.

Opracował Koordynator projektu Planu

Dr Alojzy Przemyski